

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndc/15/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124232071
Dátum vydania rozhodnutia:	31.07.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6124232071.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: 1/ Mgr. J. H., nar. X. X. XXXX, Ž. XXX/XX, XXX XX N., 2/ A. I. K. J., nar. X. X. XXXX, Z. W. X, L. O. Q., zast.: JUDr. Margaréta CHLEBOVÁ, advokátka, Pod Vtáčnikom 3/0, 831 01 Bratislava-Nové Mesto proti žalovanému: Vlastníci bytov a nebytových priestorov bytového domu na T. B. C. D. so súpisným číslom XXXX (a orientačnými číslami XX a XXA, popis stavby: SO C001, C002, „Veža C", T. XX, XXA) - podľa priloženého listu vlastníctva č. XXXXX, zast. správcom: Veolia Energia Slovensko, a. s., IČO: 35 702 257, Einsteinova 21/0, 851 01 Bratislava-Petržalka, zast. LOVÁSZ LEGAL s.r.o., Železničiarska 18, 811 04 Bratislava, IČO: 54 626 048, o zaplatenie 7.500 Eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 5Csp/27/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

Na prejednanie veci je príslušný Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica podaním z 30. apríla 2024 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava IV z dôvodu podľa § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní, nakoľko súdu bol v zákonnej lehote doručený návrh na pokračovanie v konaní na príslušnom súde.

2. Mestský súd Bratislava IV s postúpením sporu nesúhlasil a namietal, že nie je súdom príslušným na prejednanie sporu z dôvodu, že podľa uvedeného ustanovenia postupuje kauzálny príslušný súd (Okresný súd Banská Bystrica § 2 zákona o upomínacom konaní) vtedy, ak žalobca na základe výzvy súdu v zmysle § 10 ods. 1 zákona o upomínacom konaní podá návrh na pokračovanie v konaní. V takom prípade sa vydaný platobný rozkaz zo zákona ruší a súd postúpi vec súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku. Kauzálny príslušný súd však vydaný platobný rozkaz posielal neoprávnenej osobe, a táto neoprávnená osoba podala voči platobnému rozkazu odpor, ktorý mal súd v zmysle § 12 ods. 1 písm. a) zákona o upomínacom konaní odmietnuť a platobný rozkaz riadne doručovať žalovaným subjektom. Žalobcovia totiž ako žalovaného (viď č. I. 8, 12 a 13) označili: „Vlastníci bytov a nebytových priestorov bytového domu na T.W. B. C. D. so súpisným číslom XXXX

(a orientačnými číslami XX a XXA, Strana 2 z 4 popis stavby: SO C001, C002, „Veža C“, T. XX, XXA) - podľa priloženého listu vlastníctva č. XXXXX evidovaného v katastrálnom území: I. K., obec: D.-I. K., okres: D. (ďalej len, „žalovaní“). Kauzálny príslušný súd platobný rozkaz (č. 1. 171) však doručoval správcom (viď č. 1. 173). Správca následne podal voči platobnému rozkazu v zastúpení advokátskou kanceláriou odpor (viď č. 1. 175 a nasl.). Na to, aby však bol kauzálny príslušný súd oprávnený doručovať platobný rozkaz správcom (a nie jednotlivým žalovaným) musela byť splnená podmienka, že správca je aj naozaj zákonným (alebo iným, napr. na základe plnomocenstva) zástupcom žalovaných. Táto podmienka však splnená nie je. Správca nemá zo žiadneho zákonného predpisu oprávnenie vystupovať v tomto súdnom konaní ako zákonný zástupca žalovaných, alebo ako zástupca na základe splnomocnenia podľa § 89 CSP, nakoľko tu neexistuje ani žiadne splnomocnenie, ktorým by žalovaní splnomocnili správcu na ich zastupovanie v tomto spore. Žaloba bola podaná dňa 21. 02. 2024, pričom v tom čase bol účinný zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, a to v znení novely č. 476/2019 Z. z. (ďalej len „Zákon o bytoch“). Uvedené ustanovenie rieši otázku konania za vlastníkov bytov a nebytových priestorov v konaní pred súdom, a to tak, že ide o tzv. nepriame zastupovanie, teda správca nekoná ako priamy zástupca, ale v konaní pred súdom vystupuje vo vlastnom mene, teda ako zástupca nepriamy. Ak žalobcovia ako žalovaného uviedli žalovaných, kauzálny príslušný súd nemal na základe akého predpisu si dôvodiť, že správca má oprávnenie konať v mene žalovaných ako ich priamy zákonný zástupca, keďže konať môže „len“ ako zástupca nepriamy. Nepriame zastúpenie znamená, že ako žalovaný subjekt má byť uvedený len nepriamy zástupca, keďže koná vo svojom mene, a nie ten, na koho účet tento nepriamy zástupca koná. Jediné prípady, kedy správca koná ako priamy zástupca v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov, sú uvedené v § 9 ods. 8 Zákona o bytoch (žaloba prehlasovaného vlastníka, žaloba o zdržanie sa výkonu záložného práva, žaloba o uloženie povinnosti úhrady dlhu alebo inej povinnosti v dome), avšak toto konanie sa netýka žiadneho takéhoto prípadu. Pre úplnosť treba uviesť, že inštitút nepriameho zastúpenia vlastníkov správcom cez § 9 ods. 7 do Zákona o bytoch zaviedla novela č. 283/2018 Z. z., ktorá zároveň zrušila pôvodné znenie § 8b ods. 1 Zákona o bytoch, ktorý upravoval priame zastúpenie vlastníkov správcom v konaní pred súdom. Toto priame zastúpenie bolo však s účinnosťou od 01. 11. 2018 nahradené zastúpením nepriamym práve cez § 9 ods. 7 Zákona o bytoch. Teda neexistuje žiadne ustanovenie, ktoré by oprávňovalo správcu v tomto konaní konať v mene žalovaných ako ich priamy zákonný zástupca, a takisto sa v súdnom spise nenachádza ani žiadne splnomocnenie, ktorým by žalovaní splnomocnili správcu, aby v ich mene konal. Za takých okolností mal kauzálny príslušný súd platobný rozkaz doručovať jednotlivým žalovaným (keďže nemali byť nikým priamo zastúpení), čo sa však nestalo, a teda nastala chyba v doručovaní. Tá istá vada potom nastala pri posudzovaní dôvodnosti podaného odporu, ktorý podal správca, ktorý však, ako je vyššie vysvetlené, nebol osobou oprávnenou takýto odpor podať, keďže nemá oprávnenie konať v mene žalovaných. Kauzálny príslušný súd tak mal po správnosti odpor podaný správcom podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona o upomínacom konaní odmietnuť ako odpor podaný neoprávnenou osobou a platobný rozkaz mal riadne doručovať jednotlivým žalovaným. Nakoľko nebol dodržaný zákonný postup pri doručovaní platobného rozkazu jednotlivým žalovaným, nemohla jednotlivým žalovaným ani začať plynúť lehota na podanie odporu, a preto bola vec postúpená tunajšiemu Mestskému súdu Bratislava IV predčasne. Vo veci je tak stále príslušný kauzálny súd - Okresný súd Banská Bystrica.

3. Z vyššie uvedených dôvodov Mestský súd Bratislava IV spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu spoločne nadriadenému obojmu súdom podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) na rozhodnutie o kauzálny príslušnosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava IV na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica nie je dôvodný.

5. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu.

7. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

9. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

10. Podľa § 14 ods. 1 až 3 zákona č. 307/2016 Z. z. odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Márnym uplynutím lehoty na podanie návrhu na pokračovanie v konaní podľa odseku 1 sa konanie zastavuje. O náhrade trov konania rozhodne súd na návrh. Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

11. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobcovia v žalobe podanej dňa 21. 02. 2024 označili ako žalovaného (viď č. 1. 8, 12 a 13): „Vlastníci bytov a nebytových priestorov bytového domu na T. B. C. D. so súpisným číslom XXXX (a orientačnými číslami XX a XXA, Strana 2 z 4 popis stavby: I., T. XX, XXA) - podľa priloženého listu vlastníctva č. XXXXX evidovaného v katastrálnom území: I. K., obec: D.-I. K., okres: D., v zastúpení správcom (ďalej len, „žalovaní“). Kauzálnu príslušnosť súd platobný rozkaz (č. 1. 171) doručoval správcovi (viď č. 1. 173). Správca následne podal voči platobnému rozkazu v zastúpení advokátskou kanceláriou odpor (viď č. 1. 175 a nasl.). Okresný súd Banská Bystrica podaním z 30. apríla 2024 postúpil spor Mestskému súdu Bratislava IV ako súdu príslušnému na prejednanie veci, nakoľko žalobcovia v zákonom stanovenej lehote navrhli pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z.

12. Pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva (uznesenie najvyššieho súdu z 11. decembra 2019 sp. zn. 6Ndc/15/2019). Žalobcovia si uplatňovali svoj nárok vyplývajúci zo škody spôsobenej im na nehnuteľnosti, ktorá je v podielovom spoluvlastníctve nehnuteľností evidovaných na liste vlastníctva č. XXXXX v kat. území: I. K., Obec: D. I. K., Okres: D. X..

13. Podľa § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom do 31. marca 2024 Spoločenstvo a správca sú povinní vykonávať správu domu samostatne v mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Spoločenstvo a správca vo vlastnom mene zastupujú a konajú na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom a iným orgánom verejnej moci; toto zastupovanie trvá, ak sa v konaní pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci nepreukáže rozpor záujmov spoločenstva alebo správcu so záujmom zastupovaných vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Teda na účel zjednodušenia vystupovania a konania vlastníkov voči tretím osobám je ex lege výslovne stanovené, že právne úkony týkajúce sa spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, príslušenstva a pozemku zaväzujú všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Do 31. októbra 2018 však dikcia predmetného ustanovenia tieto úkony zaväzovalo

priamo spoločenstvo. Iba ak sa spoločenstvo nezriadilo, zaväzovali takéto úkony všetkých vlastníkov v dome. Toto nepriame zastúpenie spoločenstva v právnych vzťahoch vlastníkov s tretími osobami sa však zmenilo účinnosťou novely č. 283/2018 na zastupovanie priame s výnimkou zastupovania pred súdom a iným orgánom verejnej moci podľa ustanovenia § 9 ods. 7, v zmysle ktorého právne úkony zaväzujú buď spoločenstvo alebo vlastníkov podľa formy výkonu správy domu.

14. Pokiaľ Mestský súd Bratislava IV poukazoval na vyššie citované ustanovenie, z ktorého by malo vyplývať že platobný rozkaz bol doručovaný neoprávnenej osobe, s touto tézou sa najvyšší súd nestotožňuje.

15. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica nie je dôvodný, a preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.